

Nr 324.

Av herr **Flyg m. fl.**, om avslag å *Kungl. Maj:ts förslag om anslag för gäldande av Sveriges andel i kostnaderna under år 1933 för Nationernas förbund m. m.*

I 1933 års statsverksproposition föreslås under tredje huvudtiteln bl. a. att riksdagen skall för gäldande av Sveriges andel i kostnaderna under år 1933 för Nationernas förbund för budgetåret 1933—1934 anvisa ett extra förslagsanslag av kr. 600.000. Vidare föreslås att riksdagen skall till bestridande av kostnaderna för Sveriges representanters deltagande i Nationernas förbunds delegeradeförsamling för budgetåret 1933—1934 anvisa ett extra anslag av kr. 25.000.

Man frågar sig inför dessa äskanden, vilkas bifallande eller avslående av riksdagen, avgör frågan om Sveriges fortsatta medlemskap i Nationernas förbund, hur den nu sittande »arbetarregeringen», vilken berömmar sig av, att på alla områden hava gjort alla möjliga besparingar, kan motivera och försvara, att 625.000 kronor anslås till ett dylikt meningslöst, bedrägligt och brottsligt ändamål. Om finansministern velat använda sin blåpenna för att korsa anslag, för vilka ingen som helst sakligt hållbar eller förnuftig argumentering kan anföras, så borde dessa anslag ha strukits. Om utrikesministern, vilken anses vara och även själv vill gälla såsom utrikespolitisk expert, velat visa ett prov på denna sin begåvning, så borde han ha föreslagit dessa posters strykande. Om regeringen i sin helhet velat demonstrera sin fredsvänlighet inför internationellt forum, så skulle den kunna hava gjort detta genom att föreslå riksdagen att slopa dessa anslag för att därigenom samtidigt säga ifrån, att Sverige länge nog deltagit i skojet i Genève framför Nationernas förbunds granna kulisser av bedrägeri och fredshyckel. »Arbetarregeringen» skulle ha sagt ifrån, att endast genom arbetarmassornas internationella sammansvetsning och seger kan fredens idé bli verklighet i och med socialismens seger i alla länder.

Den kommunistiska riksdagsgruppen har vid olika riksdagar tagit upp frågan om Sveriges medlemskap i Nationernas förbund. Vi hänvisa till vad vi i motiveringarna till dessa tidigare motioner uttalat. Allt vad där sagts håller i dag som är. Ja den verksamhet, som Nationernas förbund bedrivit, sedan frågan senast var föremål för behandling i riksdagen be styrker riktigheten av vår tidigare kritik.

Aldrig har lögnen om Nationernas förbund såsom ett organ för krigets förhindrande eller fredens garanterande framträtt klarare än nu. Aldrig har det varit brottsligare mot de breda folklagren, att genom medlemskap

i Nationernas förbund uppehålla illusionen om, att freden därigenom säkras eller att kriget förhindras. Konflikten i Östern visar, att de till förbundet anslutna stormakterna icke ett ögonblick tveka att med vapen kasta sig över ett byte, om de blott finner situationen vara ur olika synpunkter lämplig. Det är självbedrägeri eller medveten lögn, då man vill göra Japan till ett avskräckande enstaka undantag. De övriga till förbundet anslutna stormakterna skulle, om de befunnit sig i likartad situation, hava handlat på samma sätt som Japan. Detta såväl beträffande våldsåtgärderna som gentemot Nationernas förbund. Japan har på ett utomordentligt lärorikt sätt demonstrerat de imperialistiska makternas anda och sanna natur, och Nationernas förbund har, genom sitt handläggande av denna konflikt, lika lärorikt demonstrerat lögnen i den internationella fabeln, att förbundet var ett organ för krigens förhindrande och för bestraffandet av den brottslige, som mot fördrag, pakter och statuter griper till krig.

Hur utmanande och kränkande har ej Nationernas förbund behandlats av sin medlem Japan? Efter den första våldsgärningen — staden Sjanghais bombardering, varvid en hel stadsdel förstördes och tiotusende oskyldiga människors liv förintades — anmälde saken av Kina, även medlem, till Nationernas förbunds råd. Den s. k. Lyttonkommissionen blev resultatet av konfliktens första behandling. Därefter blev det bordläggning i avvaktan på denna kommissions rapport. Under tiden dundrade de japanska kanonerna och nya våldsdåd begingos. Kommissionens ledamöter mottogos högst onådigt, då de gingo till sin märkliga uppgift att undersöka ett våldsdåd, vars brottslighet, t. o. m. i detalj, var uppenbar för varje människa med sunt förstånd. Så följer ockupationen av Mandshuriet och upprättandet av den »självständiga» staten Mandshukuo. Nationernas förbund väntar på rapport från sin kommission. När så denna rapport äntligen föreligger anmäler höga vederbörande Japan omedelbart sitt missnöje med dess innehåll och hotar med att uppsäga sitt medlemskap i förbundet. I Nationernas förbund kan en stat vara medlem, även om den högst medvetet i eget intresse trampar förbundets sköna statuter under fötterna, eller med vapen i hand tränger in i en annan medlems land, skövlande, förintande och stjälande. Och medan Nationernas förbunds delegerade i Genève äro bänkade för att behandla Lyttonkommissionens rapport, så begynner Japan sitt senaste, nu, då denna motion skrives, pågående fälttåg mot Kina, för att än mer vidga sitt inflytande över detta land och dess folk.

Kan någon bestrida denna korthuggna framställnings riktighet? Nej. Vill någon efter vad som sker och skett i Östern fortfarande påstå att Sveriges medlemskap i Nationernas förbund, som kostar minst 625.000 kronor pr år, motiveras med denna organisations betydelse såsom organ för krigens förhindrande och fredens bevarande.

Vilka krig har förhindrats genom Nationernas förbund? Pågår inte just nu en blodig fejd i Sydamerika? Vilka intressen är det, som här råkar i blodig konflikt? Alla veta, att i realiteten är det å ena sidan Nationernas förbundsmedlemmen Englands intressen som skurit ihop sig med den store konkurrenten Amerikas intressen inom samma område. Vad har Nationernas förbund gjort beträffande denna konflikt? Ingenting. Förbundet kommer ej heller att vidtaga några åtgärder. Förbundet vare sig vill eller kan vidtaga några åtgärder. Och detta därför, att förbundet är, vad vi upprepade gånger både i motioner och i riksdagens debatter framhållit, en de imperialistiska stormakternas intresseorganisation.

Se, om vidare exempel äro nödvändiga, på den allt klarare framträdande motsättningen mellan Jugoslavien och Italien. I världspressen har nyligen denna konflikt uppmärksamrats av män, vilkas sakkännedom ingen lär vilja eller kunna bestrida. De betona, att konfliktläget är ytterst hotande. Vädja de till Nationernas förbund om dess uppmärksamhet eller ingripande? Nej. De vädja i stället till de tvenne europeiska stormakterna England och Frankrike, att regeringarna i dessa länder skola vidtaga åtgärder för att förhindra eldens utbrott. Den franska regeringen, vars ledande man är Paul Boncour, för ett år sedan medlem av Frankrikes socialdemokratiska parti, svarade genom att förnya en vänskapspakt med vasallstaten Jugoslavien, därmed öppet demonstrerande mot den andra parten i konflikten, Italien. Om denna konflikt blir akut — vad kommer Nationernas förbund att göra? Förbundet kommer att gå den franska imperialismens ärenden.

Till förbundets lösande ligger f. n. oljekonflikten mellan England och Persien. För varje objektiv bedömare av denna konflikt står det klart, att Persien hade full moralisk rätt att uppsäga den förnedrande oljekonventionen. Hur kommer denna konflikt att lösas av Nationernas förbund om den nu blir löst? Den kommer att lösas till Englands fördel. Konflikten för några år sedan mellan England och Turkiet om nuvarande Irak är ett lärorikt exempel på hur dylika frågor »lösas».

När frågan om Sverige och Nationernas förbund senast behandlades i riksdagen, yttrade nuvarande statsrådet Engberg, att man borde avvakta utgången av den då med så stora förhoppningar och mycken modern reklam förberedda och förutsedda »avrustningskonferensen» eller nedrustningskonferensen. Om denna konferens skulle sluta med negativt resultat, då, menade hr Engberg, skulle man kunna taga upp frågan om det var någon mening i ett fortsatt medlemskap för Sveriges vidkommande. Detta yttrande fälldes visserligen på den tiden då statsrådet Engberg var anhängare av en socialdemokratisk villomening, vilken han förmodligen nu avsvurit sig, nämligen den nationella avrustningens idé. Men då vi nu gå att helt hastigt granska »nedrustningskonferensens» verksamhet, anse vi oss likväl oförhindrade att erinra om detta ståndpunktstagande

av ett nuvarande statsråd. Till vilket resultat har nedrustningskonferensen kommit? Till intet resultat. Ja ett resultat blir förmodligen Tysklands rätt att *upprusta*. Hur ofta ha vi ej här i riksdagen hört att ländernas avrustning har begynt genom Tysklands avrustning, som dikterats i Versaillesfördraget. Nu slutar avrustningskonferensen med att denna påbörjade avrustning upphör.

Man kanske invänder: men konferensen är ej slut ännu. Nej det är sant. Långsamt mala vår Herres kvarnar. Men Nationernas förbunds konferenser de mala ännu långsammare. I tredje huvudtiteln säger emellertid statsrådet Sandler: »I detta sammanhang vill jag omförmäla, att *eventuella* kostnader för deltagande i den ekonomiska världskonferensen samt i nedrustningskonferensen i Genève, med *hänsyn till situationens ovisshet*, icke för närvarande kunnat tagas i beräkning vare sig under detta anslag eller annorstädes i huvudtiteln.» Detta uttalande säger egentligen allt, som behöver sägas om nedrustningskonferensens tillstånd just nu. Ja, detta uttalande säger än mer. Det riktar indirekt uppmärksamheten på det ovissa och hotande i den internationella situationen f. n. Aldrig har spänningen varit större, motsättningen bakom de sluga diplomaternas ord mer hotande, faran för en förtvivlans världsbrand mer akut. Varje ansvarig politiker, som vill undvika, att Sverige drages än mer in i nätet av intriger och motsättningar, om vilka väl ej ens utrikesnämndens heligt slutna krets vet allt, borde förstå sin plikt att medverka till att i varje fall bryta de band, som binder landet vid stormaktsorganisationen Nationernas förbund, vilken genom sina statuter har ett farligt grepp över de små länderna. Ett sådant brytande, genom att vägra fortsätta anslag för medlemskapets upprätthållande, vore i sanning en demonstration för den »fredens idé», varom statsrådet Undén så fagert talade här i riksdagen i sin replik mot stormakten Japans talesman, professor Lundstedt.

För mig och mina medmotionärer i den kommunistiska gruppen ligger frågan så till, att vi veta, att kriget hotar så länge kapitalismen består. Sveriges utträde ur Nationernas förbund skapar givetvis ingen garanti för att landet icke drages in i krig. Men vi ställa våra här nedan följande yrkanden därför, att såväl från borgerligt som från socialdemokratiskt håll fortfarande propageras lögnen, att Nationernas förbund är en organisation för fredens bevarande och krigens förhindrande. De människor, vilka ännu tro på denna förkunnelse, måste befrias från sin tro. Arbetarklassen och småfolkets stora massa måste bringas till insikt om, att de endast ha sig själva att räkna med, om de vill förhindra kriget. De måste bli på det klara med att Nationernas förbund är ett organ för kapitalismens bevarande och för att hindra folken att inse, att endast kapitalismens förintande betyder krigets förintande. Förbundets egen verksamhet bevisar sanningen och styrkan i denna vår uppfattning. Avslöjandet av

humbugen och lögnen Nationernas förbund är ett viktigt led i kampen mot kriget och för freden, därför att det är ett avslöjande av kapitalismens bedrägeri mot massorna i deras längtan efter fred och avrustning.

Med denna motivering hemställa vi,

att riksdagen måtte *avslå* regeringens framställning om ett extra förslagsanslag å kronor 600.000 för gäldande av Sveriges andel i kostnaderna under år 1933 för Nationernas förbund, samt

att riksdagen måtte *avslå* regeringens framställning om ett extra förslagsanslag å kronor 25.000 för bestridande av kostnaderna för Sveriges representanters deltagande i Nationernas förbunds delegeradeförsamling.

Stockholm den 21 januari 1933.

Nils Flyg.

K. Kilbom.

Edoff Andersson.

Aug. Spångberg.

Viktor Herou.

Verner Karlsson.